

Lee Iacocca (berömd Chryslerchef)

”De kan komma in på mitt rum och säga: Får vi bara 25 miljoner dollar så ska vi se till att alla våra datorer kan prata med varandra.
Bra, svarar jag, men vad gör det för nytta i vår verksamhet?”

Ur Rakt på sak, 1988

Öka nyttan av IT

Egenföretagare sedan 1990

Arbetat med IT, ekonomi, verksamhets-
utveckling

Civilekonom

Medverkat som författare i:

Roder, verksamhetsstyrda system 1991

Outsourcing - att hitta rätt partner 1992

Öka nyttan av IT - PENG, 1997

Öka nyttan av IT - PENG, 2000

Nyttan av mord (deckare), 2001

LARS ERIK DAHLGREN GÖRAN LUNDGREN LARS STIGBERG

ÖKA NYTTAN AV IT!

Eberlids Förlag

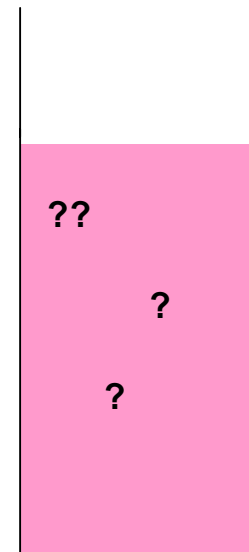
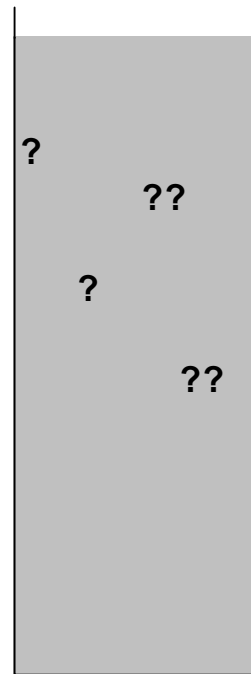
*Att skapa och värdera nytta
i verksamheten med hjälp av*

PENG

Traditionellt beslutsunderlag?

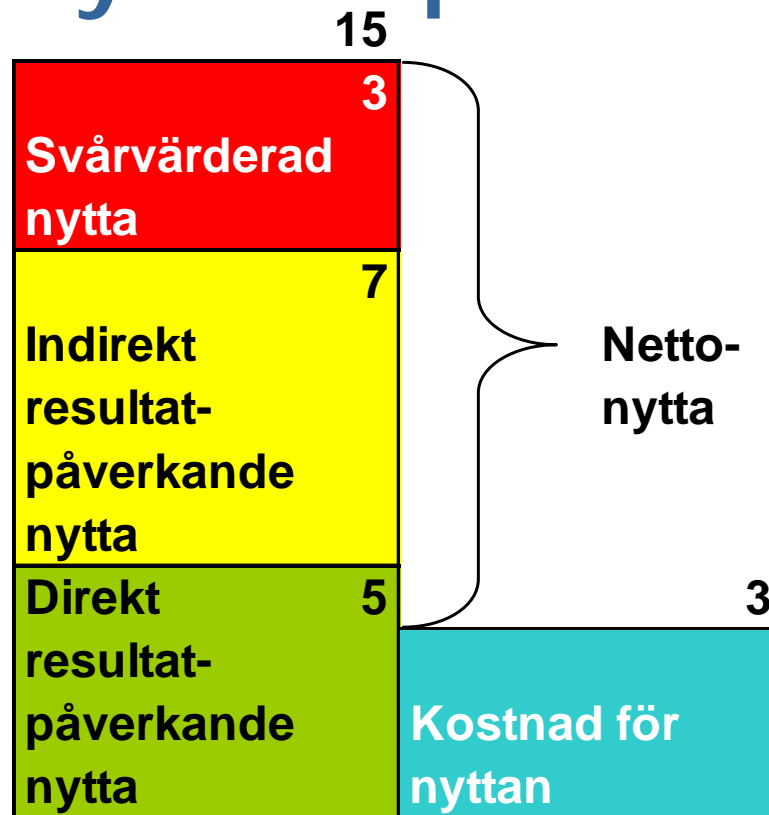
Bruttonytta   IT-kostnad

Frågor att besvara

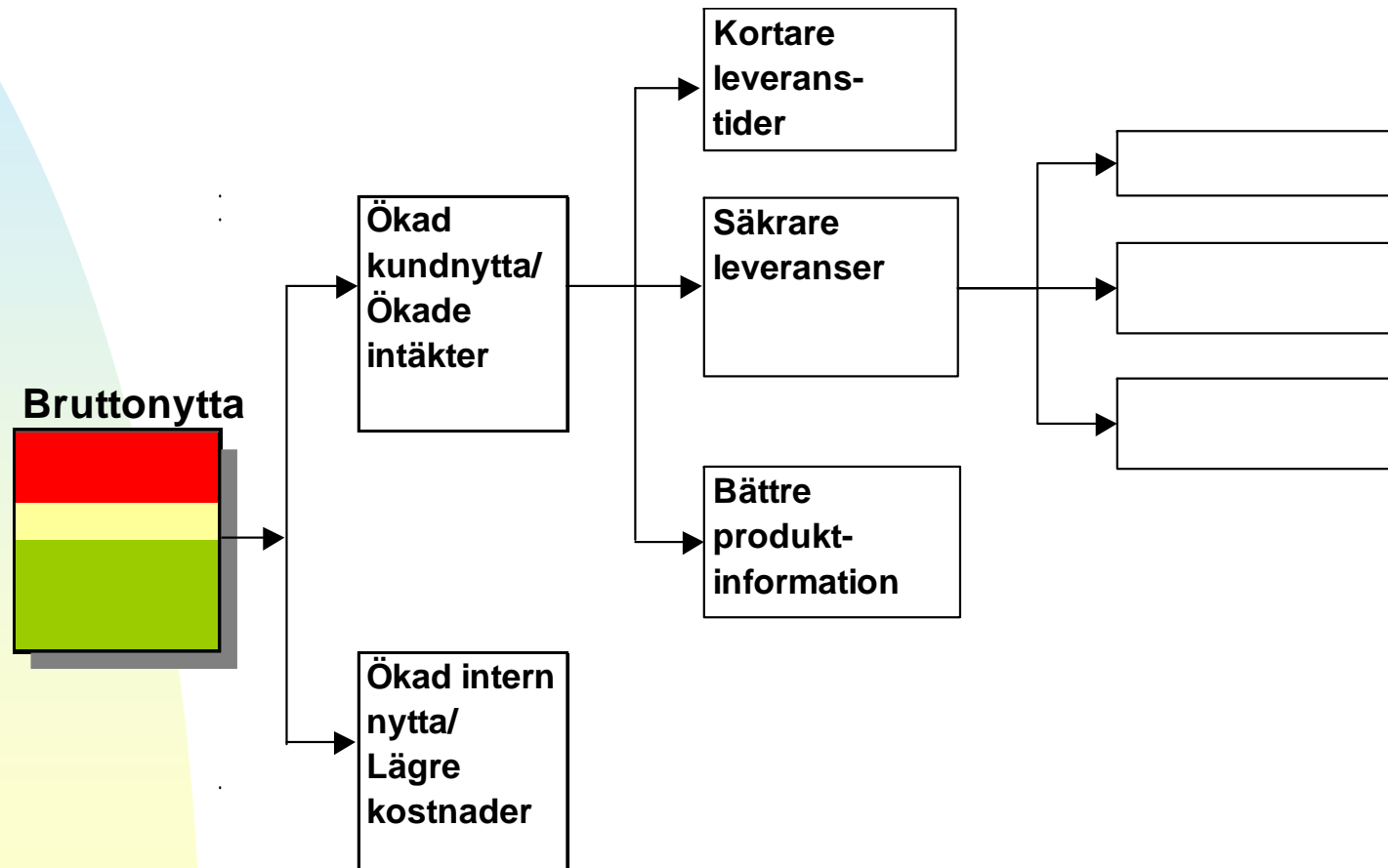
- Hur stor är nyttan?
- Vad består den av?
- Vad är viktigt att genomföra?
- Är "vi" överens om vad som skapar nytta?
- Kan nyttan ökas?
- Hur ska vi säkerställa nyttan?
- Hur stor är kostnaden för nyttan?

Nyttostapel

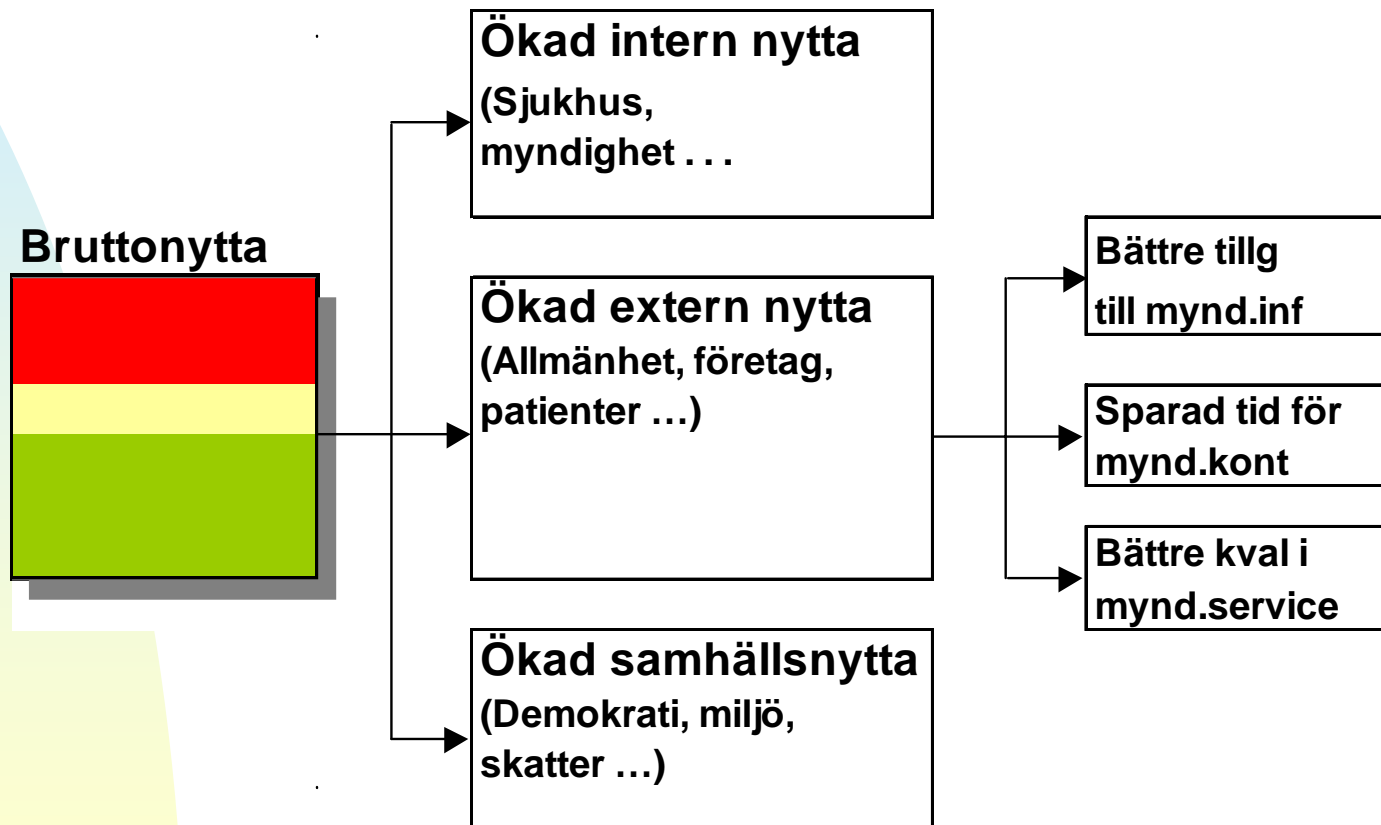

Nyttofaktor = Bruttonytta/Kostnad
 $15/3 = 5$

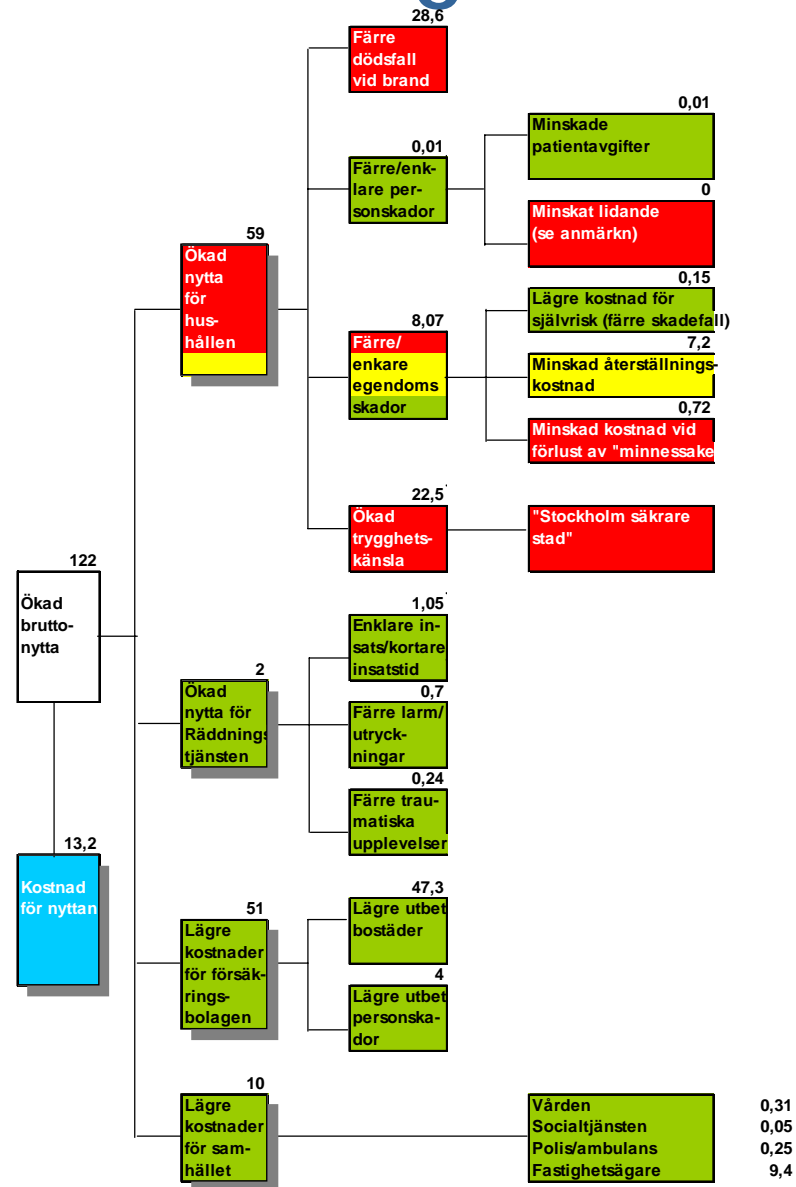
Nyttostruktur principbild Privat sektor

Nyttostruktur principbild Offentlig sektor

Nyttovärdering brandvarnare

Basmodellen

Förberedelsefasen

1. Bestäm syftet
2. Skapa insikt
3. Bestäm och avgränsa objektet (Processer/System)
4. Beskriv objektet

Genomförandefasen

5. Identifiera Nyttoeffekter
6. Strukturera Nyttoeffekter
7. Värdera Nyttoeffekterna
8. Beräkna kostnaderna för Nyttan

Kvalitetssäkringsfasen

9. Kvalitetssäkra (Risker/Hinder)
10. Beräkna Nettonyttan/Fastställ hemtagningsansvar

Basmodellen - förberedelser

- Görs med uppdragsgivaren
- Bestäm syftet
- Bestäm och beskriv det som ska nyttovärderas
- Definiera noll-läget
- Utse deltagare
- Tider och rätt lokal
- Skaffa fram faktauppgifter

Basmodellen - genomförande

- Identifiera nyttoeffekter
- Post-it lappar
- Strukturera
- Diskutera, motivera
- Mät och värdera nyttoeffekterna
- Årsnytta

Basmodellen - kvalitetssäkring

- Värdera kostnaden för nyttan
- Granska alla värderingar kritiskt
- Gruppera i grön, gul och röd nytta
- Förteckna alla risker och hinder som kan äventyra nyttan
- Beskriv åtgärder som minskar/ eliminerar riskerna/hindren
- Utse hemtagningsansvarig
- Beräkna nettonyttan

Basmodellen - några tips

- Tydligt syfte
- Rätt deltagare
- Kort kalendertid
- Nyttovärdera tidigt
- Fråga: verkar resultatet rimligt?
- Fråga: vad händer sen?

Tillämpningar - IT Exempel

- Infrastruktur (Scancem)
- Förvaltning (AMF Försäkring)
- Internet/Intranet (RSV/PRV)
- Logistik (Stockholm Sjukhem)
- Vårdadministrativ process (UAS)
- IT i vården (SSPO)
- Kommunal service (Botkyrka)

Tillämpningar- annat än IT

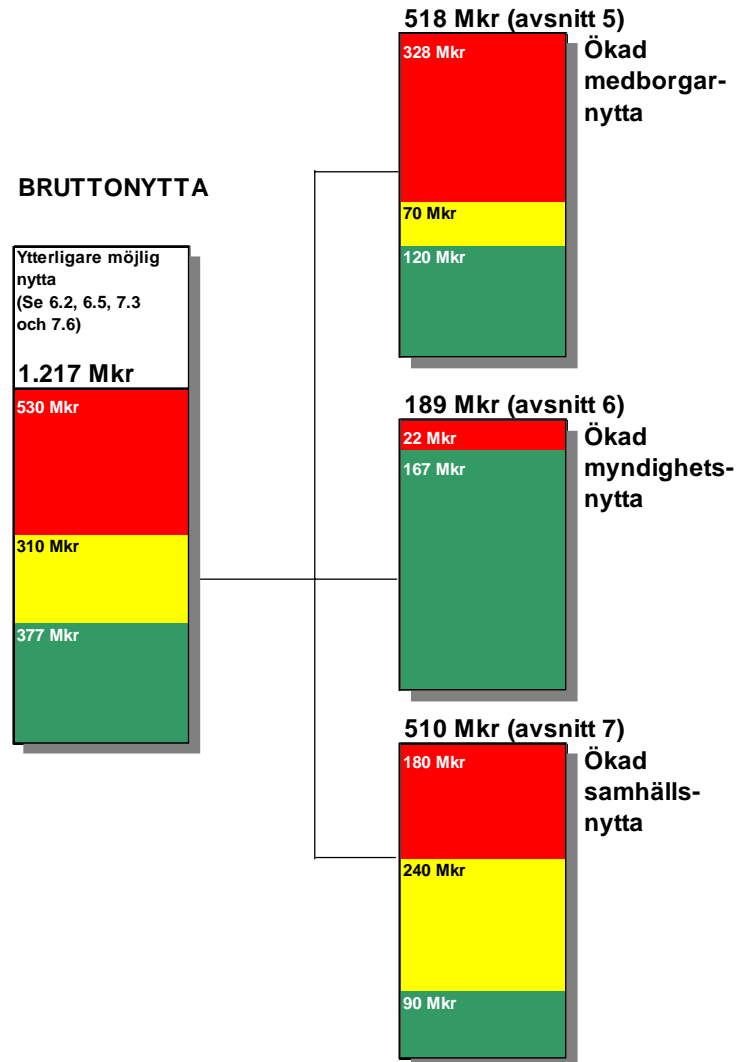
Exempel

ECDL-körkort (Skanska)

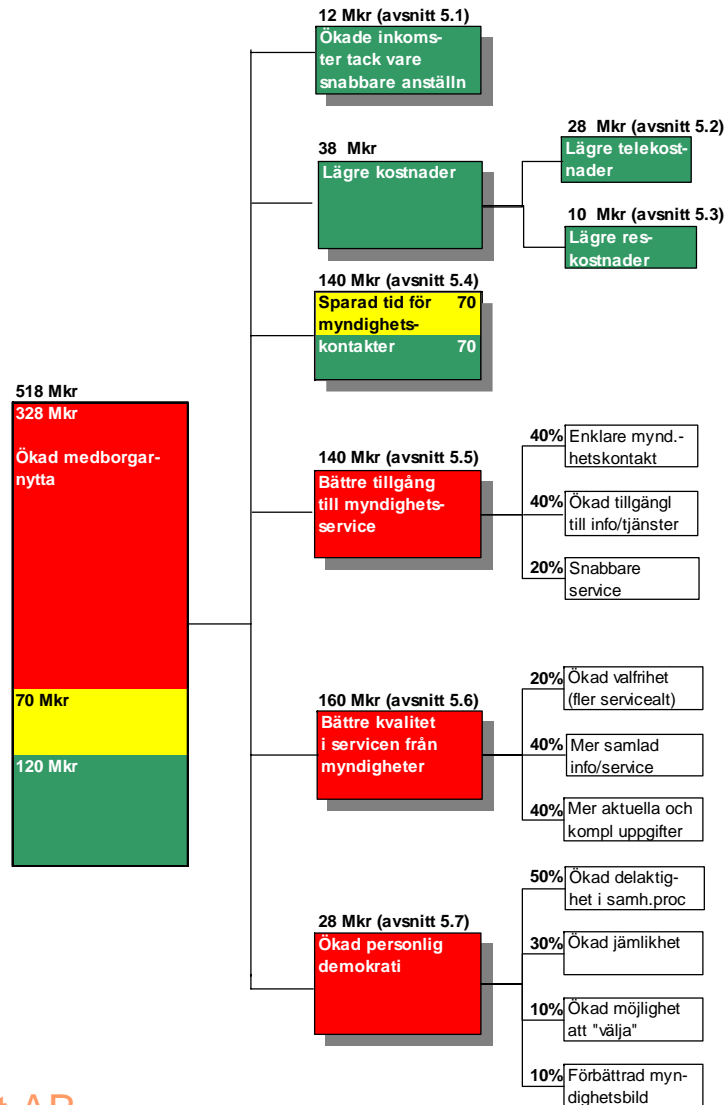
Prissättning efter nytta
(Ericsson)

Samhällsnytta (Ung
Företagssamhet)

Medborgarterminaler - nyttostapel

Medborgarterminaler - medborgarnytta

Nyttan av att nyttovärdera

- Bättre beslutsunderlag
- Tydliga förbättringsmål
- Fokus på det viktigaste i verksamheten
- Ledningsengagemang
- Bättre kommunikation och samsyn mellan verksamhet och IT
- Bättre genomförande

Ny PENG-bok

- IT i vården - öka nyttan med PENG
- Skräddarsydd för vården
- Exempel enbart från vården
- Tips på fler exempel:
- larserik@dahlgren.se
- www.dahlgren.se

”IT i VÅRDEN”

*Att skapa och värdera nytta
i verksamheten med hjälp av*

PENG

